

N/Aäringsliv
Sven Winemark
Tfn: 063-14 76 47070-315 81 50
E-post:

2017-08-10

RUN/388/2017

Underlag inför uppsiktsplikt Regionala utvecklingsnämnden 2017 2017

Allmänt

I nedanstående information rörande delägda bolag har begränsning av uppföljningsplikten satts till de bolag där Region Jämtland Härjedalen äger 20 % eller mer. Uppföljningen bygger på de ekonomiska uppgifterna från föregående års bokslut 2016 samt den halvårsrapportering som skett för verksamhetsåret 2017.

Torsta AB

Torsta AB ägs till 40 % av Region Jämtland Härjedalen.

Övriga ägare är:

Jämtlands gymnasieförbund 20 %,
Skogsnäringen 20 % (SCA Skog AB, Skogsägarna Norrskog Ekonomisk Förening, Sveaskog Förvaltning AB, AB Persson Invest vardera 5 %),
Träutveckling i Jämtland AB 5 % samt
Lantbrukarnas Ekonomi AB 15 %.

Varför är vi delägare av bolaget

Region Jämtland Härjedalen är delägare i bolaget för att via bolaget tillvarata och utveckla de möjligheter som finns i utvecklingen av landsbygden.

Vad gör bolaget

Bolaget skall erbjuda attraktiva, behovsanpassade och kostnadseffektiva utbildningar som syftar till att främja de gröna näringarna och landsbygden samt genomföra utvecklingsprojekt med samma syfte, bedriva annan verksamhet i anslutning till dessa verksamhetsområden och även främja utvecklingen av en kreativ och innovativ miljö som bidrar till att utveckla de gröna näringarna och landsbygden i Norrlands inland med fokus på Jämtland. Bolagets verksamhet skall bedrivas på ett sådant sätt att den främjar en hållbar utveckling.

Hur går det verksamhetsmässigt

Arbetet med att utveckla regionen och landsbygden fortsätter i samma riktning som tidigare, både i form av externt finansierade projekt och i den löpande verksamheten.

Under första halvan av 2017 har arbetet fortsatt i projekt Creative Region of Gastronomy, bland annat med att färdigställa ett förslag till regional matstrategi som skall beslutas under hösten. Ett projekt för att öka integrationen på landsbygden har planerats och fått positivt beslut precis innan sommaren. Projektet skall genomföras i samarbete med andra aktörer i Ås och har döpts till "Odlingen". Under våren 2017 har det planerats för ett Interregprojekt tillsammans med Oi Trönders mat och Leader Höga kusten och projektansökan kommer att lämnas in i september.

Nätverket med kommunernas landsbygdsutvecklare fortsätter med syfte att stärka landsbygdsutvecklingen i kommunerna och regionen.

Torsta deltar aktivt i arbetet med att forma ett Grönt Center i Ås tillsammans med LRF, Eldrimner, Frejas Café och Krokommun. Nu har äntligen Krokommun fått godkänt för ett Leaderprojekt för att förstärka arbetet och det är anställd en klustermotor för att driva arbetet framåt.

Arbetet med att utveckla den offentliga maten i länet fortsätter och ett flera hundra medarbetare i de offentliga köken i länet har varit på utbildning/ inspirationsdagar på Torsta.

Antalet elever på gymnasiet ökar totalt och glädjande nog har 8 ungdomar sökt inriktning Lantbruk till hösten vilket är fler än på många år. Ombyggnaden av ladugården kommer att ske nu i höst vilket kommer att ge en bättre ekonomi med fler mjölkkor och en betydligt bättre arbetsmiljö för de anställda.

Den största utmaning är fortfarande att öka intresset hos ungdomar för att söka sig till branschen och naturbruksutbildningar. Torsta AB måste vara beredda att anpassa utbudet efter nya förutsättningar och trender och nu i höst startas en ny inriktning inom skog; skog- och miljövärdare.

Dessutom måste Torsta synas i de forum där ungdomar finns, på högstadieskolorna i länet, vid olika evenemang och framförallt i sociala media. I höst har 34 sökt totalt till Torsta.

Torstas andra stora utmaning är att i stort sätt alla utbildningar och kurser för vuxna upphandlas på öppen marknad i dag. Det sker ofta i ganska små delar vilket innebär att det blir svårare att planera både i tid, ekonomiskt och för kompetens samtidigt som det administrativa arbetet ökar. Konkurrensen är stor och det positiva med detta är såklart att Torsta hela tiden måste vässa vårt erbjudande för att bli en intressant leverantör.

En ytterligare utmaning för oss är att vara snabbfotad och agera på de behov som finns bland företagen på landsbygden och samtidigt vara beroende av finansiering i olika EU-program som enligt Torstas uppfattning har blivit så mycket omständigare. Långa beslutsprocesser och krav på detaljplanering på flera års sikt minskar möjligheten att agera smart och utifrån ändrade förutsättningar.

Hur går det ekonomiskt

Bokslutet för verksamhetsåret 2016 visar på rörelseintäkter om 43,53 mnkr. Rörelsekostnaderna uppgick till 42,94 mnkr och årets rörelseresultat 0,59 mnkr. Avskrivningar, finansiella poster och övriga bokslutsdispositioner 0,32 mnkr, årets resultat 0,27 mnkr

Tillgängligt delårsbokslutet per 2017-04 visar på en omsättning om 14,44 mnkr, förändringar i varulager samt råvaror/förnödenheter -1,40 mnkr, rörelsens kostnader 12,61 mnkr och ett rörelseresultat om 0,43 mnkr. Avskrivningar, finansiella poster och övriga bokslutsdispositioner - 0,33 mnkr, resultat efter 4 månader 0,10 mnkr.

Prognos för hela året är rörelseintäkter om 39,73 mnkr, rörelsens kostnader 38,85 mnkr och ett rörelseresultat om 0,87 mnkr. Avskrivningar, finansiella poster och övriga bokslutsdispositioner 0,85 mnkr, resultat 0,027 mnkr.

ALMI Företagspartner Mitt AB

Region Jämtland Härjedalen äger 24,5 % av bolaget.

Övriga delägare är:

Landstinget Västernorrland med 24,5 %, samt
Almi Företagspartner AB 51 %.

Varför är vi delägare av bolaget

Region JHs ägande av ALMI bygger på att bolaget skall bidra till hållbar tillväxt i länets företag och att fler innovativa och konkurrenskraftiga företag utvecklas.

Vad gör bolaget

Bolagets verksamheter ska i enlighet med uppdraget, visionen och affärsidén vara inriktad på företagsutveckling genom rådgivning och utlåning till små och medelstora företag och bidra till hållbar tillväxt och innovation genom att förbättra möjligheterna att utveckla konkurrenskraftiga företag såväl nationellt som globalt.

Samverkan med kommersiella aktörer skall eftersträvas. Åtgärderna ska vara marknadskompletterande och utformas och tillämpas så att snedvridning av konkurrensen undviks.

Hur går det verksamhetsmässigt

Almi har fortsatt samma höga utlåningsvolym som förra året och efterfrågan bedöms fortfarande vara god. Även efterfrågan på rådgivning bedöms som god.

Utifrån den samlade bild av de mål som ALMI har i sitt ägardirektiv görs bedömningen att Almi i allt väsentligt kommer att nå dessa uppsatta mål.

Hur går det ekonomiskt

Bokslutet för verksamhetsåret 2016 visar på rörelseintäkter om 30,546 mnkr. Rörelsekostnaderna uppgick till 30,726 mnkr och ett rörelseresultat om - 0,180 mnkr. Avskrivningar, finansiella poster och övriga bokslutsdispositioner 0,144 mnkr och ett årsresultat om - 0,036 mnkr.

I årets verksamhet har Almi budgeterat med hela ägaranslaget för tillväxtrådgivning från moderbolaget med intention att söka något mindre projekt för att med regional medfinansiering möta den delen av anslaget. I nuläget är det osäkert om så kommer att ske. Med anledning av detta har företagets styrelse tagit ett beslut att om dessa intäkter inte faller ut så finns en beredskap att låta företagets resultat uppgå till ett underskott om 2 mnkr.

För första 6 månaderna 2017 har intäkterna uppgått till 14,890 mnkr. Kostnaderna har för samma period uppgått till 15,261 mnkr och ett rörelseresultat om -0,3718 mnkr. Avskrivningar, finansiella poster och övriga bokslutsdispositioner - 0,137 mnkr och ett resultat om - 0,508 mnkr.

Vattenbrukscentrum Norr AB

Region JH äger 20 % av Vattenbrukscentrum Norr AB.

Övriga ägare är:

Fiskodlare i Norr Ek. För. 40 %,
Akvakulturforskare i Norr Ek. För. 20 %, samt
SLU Holding. 20 %.

Varför är vi delägare av bolaget

Bolaget är viktigt för utvecklingen av vattenbruk/fiskodling i hela landet med inriktning mot röding och regnbåge och bolagets verksamhet gynnar därmed de företag som bedriver verksamhet i vår region.

Vad gör bolaget

Företagets kärnverksamhet har varit och är att bedriva forskning och försök samt upplåta anläggningen till externa forskare framförallt från Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU).

Det är forskarna från universiteten som leder och ansvarar för de flesta försök och vi stödjer och ansvarar för den dagliga driften. De senaste åren har dock bolaget i större omfattning än tidigare övertagit ansvaret att leda försöken. Anläggning som är unik i Sverige är byggd för försöksverksamhet. Försök har även utförts på uppdrag av kommersiella aktörer.

Vattenbrukscentrum Norr har numer även konsultverksamhet i sin verksamhet. Bolaget har via utökad kompetens skaffat sig möjligheter att göra ekonomiska beräkningar som är nödvändiga inför en etablering och arbetar även som konsulter. De ekonomiska beräkningsmodellerna ger användaren ett bra beslutsunderlag för att beräkna exempelvis kapitalbehov, förväntat resultat, behov av likvida medel.

Konsultuppdrag under 2017:

- I samarbete med branschorganisationen Matfiskodlarna har de under 2017 fått ett uppdrag av Jordbruksverket. Bolaget är med och ger förslag på hur ett nytt svenskt fiskhälsoprogram ska utformas.
- Bolaget kommer under 2017 vara underkonsulter i ett projekt som drivs av SLU. I projektet ska s.k. semislutna kassar testas och utvärderas. Semislutna kassar ska fånga upp partikulärt spill från fiskodlingskassarna. Det kommer (om tekniken) möjliggöra större odlingsvolymmer och minska sedimentsbildningen under kassarna.
- Uppdrag av Hushållningssällskapet att utforma delar av en nationell etableringsguide för fiskodling.
- Påbörja tester av triploider, dvs fiskar som saknar reproduktionsförmåga. Om det lyckas kommer det möjliggöra ny odlingslokaler. I praktiken större volymer och förhoppningsvis nya etableringar.
- Tillsammans med Matfiskodlarna skapa en ”code of practice” för svensk fiskodling.

Hur går det verksamhetsmässigt

Produktionen av regnbåge har fortsatt att öka medan produktionen av röding har minskat på grund av att Jordbruksverket tidigare har gett de större odlarna

restriktioner. Matfiskodlarna uppvisar generellt mycket goda resultat för 2016. Vattenbrukscentrum och Matfiskodlarna arbetar för att få konkurrensneutral marknad och att svensk matfiskodling inte ska missgynnas jämfört med andra EU-länder. Vattenbrukscentrum har stärkt sin position genom samarbete med Matfiskodlarna och sitter idag representerade ibland annat vattenbruksråd och nationella övervakningskommittén för Havs- och fiskerifonden. Detta har gett goda påverkansmöjligheter och god insyn i allt som sker inom svenskt vattenbruk. Genom det arbete som skett betraktar sig företaget idag som den mest framstående aktören och en nod för utveckling av svensk fiskodling.

Vattenbrukscentrum och Matfiskodlarna kommer i samarbete med SLU hålla en nationell fiskodlarkonferens i november. Den kommer handla om avel, foder, lagstiftning och fiskhälsofrågor.

Företaget saknar idag ekonomi att strukturerat förbättra anläggningen. Idag sker underhållet utifrån akuta behov.

Den energieffektivisering som man genomfört har inneburit att man inte har förbrukat någon eldningsolja under detta produktionsår. Innebär minskade kostnader för energianvändningen.

Den staketinvestering som påbörjades 2015 har kompletterats under 2016 och slutligen våren 2017 och nu bedöms problemet med uttrarna vara löst.

Under 2016/2017 har det skapats en ny avelsgeneration regnbåge. Det har inneburit ökat belastning både på anläggningen och personalen. Bolaget har anställt ytterligare personal, en yngre kvinna som bedöms ha mycket goda egenskaper för att bistå i bolagets utveckling. Ett strategiskt val för att på sikt underlätta successionen eftersom nuvarande personalstyrka är ålderskoncentrerade i spannet 53-57 år.

Hur går det ekonomiskt

Bokslutet för verksamhetsåret 2016 visar på rörelseintäkter om 5,784 mnkr, rörelsekostnader 5,591 mnkr och ett rörelseresultat före avskrivningar om 0,193 mnkr. Avskrivningar 0,566 mnkr och bokslutsdispositioner 0,500 mnkr, ger ett resultat före skatt om 0,127 mnkr

För de första fem månaderna 2017 har intäkterna uppgått till 2,600 mnkr, rörelsekostnaderna har uppgått till 2,484 mnkr, vilket ger ett rörelseresultat före avskrivningar om 0,116 mnkr. Avskrivningar -0,155 mnkr och finansiella intäkter om 0,145 mnkr, ger ett beräknat resultat om 0,106 mnkr.

Såväl intäkter som kostnader ligger i linje med budget, förutom de finansiella intäkterna som kommer av att bolaget valt att byta finansiellt institut för kapitalplaceringar. På årsbasis ser försäljningen ut att kunna bli något högre än budgeterat samtidigt som underhållsbehovet av anläggningen har varit stort under årets första fem månader. Sammantaget ger detta en prognos i linje med budget (res f skatt -343 mnkr) eller något bättre.

Länstrafiken i Jämtlands län AB

Länstrafiken ägs till 100 % av Region Jämtland Härjedalen.

Varför är vi ägare av bolaget

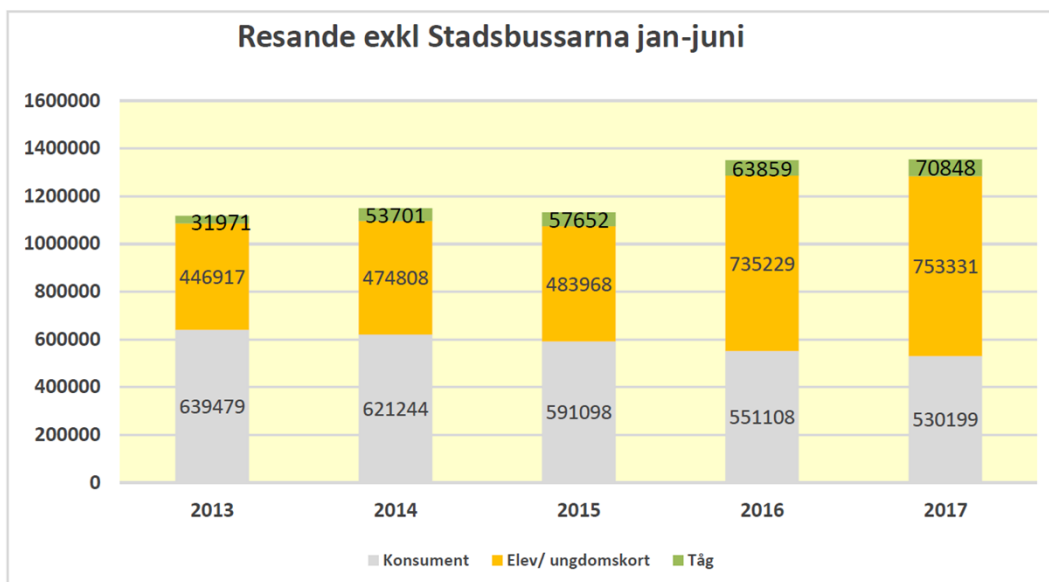
Region Jämtland Härjedalen är ensam ägare av bolaget sedan 2012, då en ny lag (SFS 2010:1065) om hur kollektivtrafiken i ett län ska organiseras började gälla. Lagen anger att det ska finnas en regional kollektivtrafikmyndighet (RKM) i varje län/region som ansvarar för de strategiska frågorna och är organiserad i förvaltningsform. Tidigare bedrevs hela verksamheten i bolagsform, bolaget har behållits för den operativa delen av verksamheten.

Vad gör bolaget

Länstrafikbolagets uppdrag är att operativt svara för de uppgifter som krävs för att upprätthålla en allmän kollektivtrafik i länet och till angränsande län. Det innebär upphandling, avtalsuppföljning, framtagning av tidtabeller, hantering av biljettintäkter, biljettmaskiner, hållplatser, marknadsföring, statistik, bussgods m m.

Hur går det i verksamheten

Trafikutbudet och resandet är stabilt.

Sedan hösten 2015 har alla kommuner utom Strömsund infört ungdomskort för alla 6-19 åringar. Det förklarar den kraftiga resandeökningen med elev/ungdomskort från

2016 och att konsumentresorna har minskat vid samma tidpunkt. Ungdomskorten är även giltiga i Norrtågstrafiken. Resandeökningen 2016 och 2017 är en helårseffekt av ungdomskorten.

I tätortstrafiken har resandet ökat till med 2 % januari-juni 2017 jämfört med 2016. I landsbygdstrafiken inklusive tågresor på länstrafikens färdbevis är ökningen 1% första halvåret 2017 jämfört med 2016, Det är tågresorna som står för ökningen.

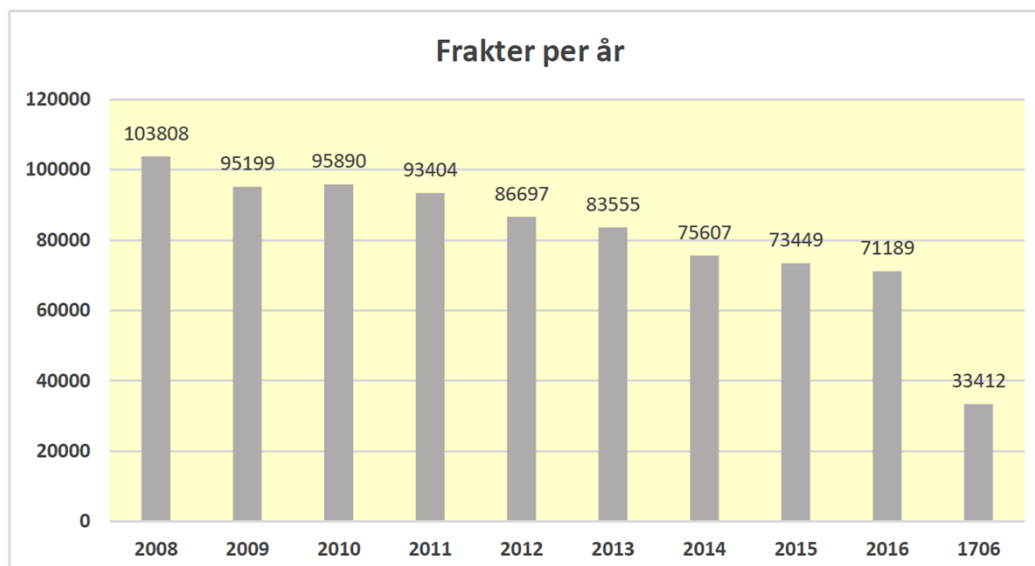
Biljettintäkterna sjunker och är lägre än budgeterat. Resenären väljer billigare färdbevis-alternativ, en del av konsumentresorna har ersatts av ungdomskorten. Vid bokslut 2016 uppdagades att Jämtland erhållit för stor andel av biljettintäkter för Norrlandsresan, det färdbevis som gäller för resa över länsgräns i norrlandslänen. Felaktigheten har funnits med under flera år. Från halvårsskiftet 2017 infördes ungdomsrabatt för unga vuxna med 25 % rabatt jämfört med vuxenpriset på länskort, periodkort och 20-resorskort. Beslut i Regionfullmäktige 2016-02-09—10 §22.

Trafikkostnaden ökar mer än budgeterat. Det beror främst på att bränsleprisindexet (PPI) har ökat kraftigt under året. Förstärkningskostnaden ligger något under budget. Länstrafiken har erhållit 1 Mkr ur regionens generella statsbidrag till län/regioner för hantering av asylkostnader 2017.

Från 2017 har Länstrafiken en ny VD, under året genomförs upphandling av den trafik som f n ingår i avtalet Buss 2010. Trafikstart är december 2018. Ledsagning har införts för personer med funktionsnedsättning eller särskilda behov. Ledsagning ges vid angivna mötesplatser till och från regionbuss eller buss/tåg., <http://ltr.se/din-resa/ledsagning/> .

Bussgods

Hösten 2016 påbörjades ett arbete med att bilda ett gemensamt bolag för bussgods i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland. Det beräknas kunna genomföras från 2018 och ska ge lägre driftkostnader och ökade godsvolymer. Bussgods i Jämtland har bedrivit sin verksamhet med underskott sedan 2013. Inför 2017 hade ett större fraktavtal slutits, men det kom aldrig till utförande. Under året har intensifierade säljkampanjer genomförts, men resultatet uteblir. På hleråret 2017 beräknas ett underskott med 3,5 mkr.

Hur går det ekonomiskt

Vid delårsbokslutet januari-april 2017 är prognosticerat helårsresultatet -9,3 mkr. Det förklaras av lägre biljettintäkter, lägre godsintäkter och ökade indexersättningar i trafikavtalen.

Norrtåg AB

Norrtåg AB ägs till 25 % av Region Jämtland Härjedalen, övriga delägare är Kommunalförbundet Norrbottens läns kollektivtrafikmyndighet och Kommunalförbundet kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlandslän, och Länstrafiken i Västerbotten AB, 25 % vardera.

Varför är vi delägare av bolaget

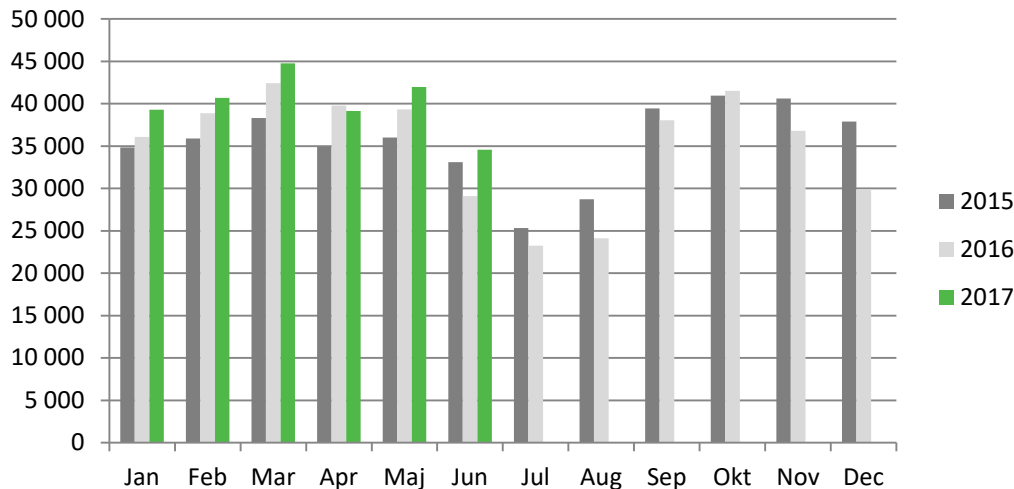
Region Jämtland Härjedalen har uppdragit åt bolaget att bedriva persontågtrafik på dagtid i respektive län samt mellan länen och angränsade län enligt överenskommelse med staten/Trafikverket.

Vad gör bolaget

I samverkan med ägarna ska bolaget planera, upphandla och samordna persontrafik med hög kundtillfredsställelse. Arbetet ska ske i enlighet med avtalet med Trafikverket om utveckling av regiontågtrafiken i länen. Trafik för arbetspendling är viktigt att tillgodose. I augusti 2016 tillträdde en ny operatör Svenska Tågkompaniet AB.

Hur går det i verksamheten

Jämtlands län fick trafik i planerad omfattning först i december 2012. Trafikutvecklingen har därefter varit positiv. Tågresor är snabbare och bekvämare och möjliggör arbets- och studiependling över längre avstånd än motsvarande resor med buss. Mittlinjen Sundsvall-Östersund-Storlien-Trondheim har ett bra resande och bra turtäthet. Regularitet och punktlighet har sjunkit under 2017. Den största orsaken är kopplat till banarbeten och olyckor. Under första halvåret 2017 har 240 500 resor gjorts på Mittlinjen, det är en ökning med 7 % jämfört med 2016. Operatören, Tågkompaniet AB, har infört pendlarkort för resor över länsgräns. Det bidrar till det ökade resandet.

Under hösten 2017 kommer Norrtåg AB att utarbeta en fordonsstatergi.

Hur går det ekonomiskt

Region Jämtland Härjedalens kostnad för 2017 ökade med dryga 4 mkr till 22,8 mkr. Det beror dels på ökad avtalskostnad nytt trafikavtal från augusti 2016 och minskad statlig medfinansiering till viss del beroende på ökad kommersiell trafik Sundsvall-Umeå. Regionens anslag för 2017 har inte utökats i motsvarande grad, utan fonderade medel hos Norrtåg AB disponeras, för att finansiera ägarbidraget 2017.

Årsprognosen för 2017 är ett överskott på 6,2 mkr för hela bolaget. Det positiva utfallet beror på lägre elkostnad, operatörsavgift och banavgifter samt egen finansiering av trimningsavgifter i verkstaden. Region Jämtland Härjedalens andel uppgår till 0,72 mkr.

Under 2017 har Norrtåg AB erhållit ett extra statsbidrag om 20 mkr. Det ingår inte i det ekonomiska utfallet eller i årsprognosen. Trafikverket inväntar regeringens regleringsbrev innan avtal kan träffas mellan Trafikverket och Norrtåg AB.

Transitio AB

Region Jämtland Härjedalen är en av 20 ägare till Transitio AB. Varje RKM äger 5 %.

Varför är vi ägare av bolaget

Bolaget ägs av landets RKM som har ansvaret för den allmänna kollektivtrafiken i länet/regionen. Transitio AB ska tillhandahålla tågfordon till de regionala tågtrafikbolagen. Norrtåg AB hyr tåg genom Transitio AB.

Vad gör bolaget

Bolagets uppdrag är att anskaffa, hyra ut, förvalta tågfordon och finansiera tågfordon och tillhandahålla tjänster som har koppling till fordonen för landets regiontågtrafik.

Hur går det i verksamheten

Bolaget är stabilt och sköter sina åtaganden. Bolaget har följande mål och områden att utveckla de närmsta åren.

- Leverans kvalitet på nyanskaffade fordon
- Utveckling av hyresavtal, bl a parternas respektive ansvar
- Förvaltningsplaner för resp fordonstyp
- Nyckeltal uppföljning av fordonsstatus och hyrestagare
- Leveransprojektavtal med uppdragsgivare
- Transparens vid finansiering

Hur går det ekonomiskt

Bolaget finansieras genom uthyrning av fordon. Bolaget följer uppsatt budget.